

**SLOGA – Platforma nevladnih organizacij za razvoj,
globalno učenje in humanitarno pomoč**

Povšetova 37 (Pisarna: Metelkova 6)
1000 Ljubljana

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije

g. Samuel Žbogar, državni sekretar in minister za razvoj

Prešernova cesta 25
1000 Ljubljana

Ljubljana, 18. avgust 2022

Zadeva: Poziv k zaščiti načel humanitarne pomoči

Spoštovani g. Samuel Žbogar,

ob svetovnem dnevu humanitarnosti, ki ga tudi letos obeležujemo 19. avgusta, slovenske nevladne organizacije, skupaj z evropsko platformo humanitarnih organizacij VOICE pozivamo vse Vlade EU, da se pri svojem delovanju zavzemajo za aktivno uresničevanje načel mednarodne humanitarne pomoči ter bistveno povečajo sredstva za humanitarno pomoč in spodbujajo spoštovanje humanitarnega prava.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta smo bili soočeni s številnimi globalnimi humanitarnimi izzivi, med katerimi je bil v ospredju konflikt v Ukrajini in njegove vse širše globalne gospodarske posledice. Situacijo na področju humanitarne pomoči še dodatno poslabšujejo vojaški konflikti, podnebne spremembe, COVID-19 ter kronično nezadostno financiranje humanitarnih kriz. Število ljudi, ki naj bi letos potrebovali humanitarno pomoč, se je povečalo na 303 milijone, kar je 29 milijonov več kot decembra 2021. Leta 2022 naj bi 181 milijonov ljudi v 41 državah spadalo v skupino, ki trpi zaradi skrajne podhranjenosti. Najhuje je v Keniji, Somaliji in Etiopiji, kjer zaradi akutne podhranjenosti približno vsakih 48 sekund umre ena oseba. Spregledati ne smemo niti področij pozabljenih kriz, kot so Sirija, Afganistan, Jemen ter države Afriškega roga. Skladno z osnovnimi humanitarnimi načeli nebi smeli delati razlik pri pomoči ljudem iz različnih držav po vsem svetu.

Slovenske nevladne in humanitarne organizacije smo z namenom poziva Vladi po spoštovanju in zasledovanju osnovnih načel humanitarne pomoči, v sodelovanju z evropskim združenjem humanitarnih organizacij VOICE, pripravili priporočila na treh ključnih področjih:

1. Aktivno uresničevanje načel humanitarne pomoči

Ukrajinski konflikt je opozoril na nevarnost uporabe različnih meril v humanitarnih krizah, še posebej, če se glede na geografsko lokacijo humanitarne krize arbitrarno določa v kakšnem obsegu in katera humanitarna načela se bodo spoštovala. Hitrost in obseg financiranja ukrajinske krize s strani držav donatoric sta bila izjemna in bi ju bilo treba ponoviti za vse humanitarne krize, sedanje, kot tudi prihodnje. Sporno je preusmerjanja finančnih sredstev med različnimi humanitarnimi krizami, saj slednje zgolj povzroči dodatno trpljenje ljudi na drugih obstoječih kriznih območjih. Humanitarna pomoč bi morala biti tudi izvzeta iz morebitnih sankcij ter protiteroristične zakonodaje držav članic EU.

S tem namenom vam predlagamo naslednja priporočila:

- potrebno je zagotoviti, da hitrost in obseg financiranja, ki je bilo kot dober in učinkovito primer zagotovljeno ob izbruhu vojne v Ukrajini, postane spodbuda za dvig sredstev za humanitarno pomoč za vse večje humanitarne krize,
- sredstva za humanitarno pomoč morajo biti prednostno namenjena pomoči, ki rešuje življenja, brez možnosti njihove prerazporeditve za druge namene pomoči zaradi prednostnih gospodarskih ali političnih interesov.

2. Povečanje deleža za financiranje humanitarne pomoči

Obseg humanitarnih potreb se iz dneva v dan povečuje, med tem ko razpoložljiva sredstva ne sledijo več potrebam. V letu 2021 je bilo pokritih le še 54 % svetovnih potreb, v letošnjem letu pa naj bi se razmere še poslabšale. V letu 2022 bomo za pomoč 202 milijonom pomoči potrebnih po vsem svetu potrebovali skupaj 46,06 milijarde USD. Zaradi akutne nezanesljive preskrbe s hrano na celotnem območju Afriškega roga je potreben takojšen in trajen odziv. IPC je poudaril, da številnim območjem v Somaliji grozi lakota, v Južnem Sudanu pa je Svetovni program ZN za hrano kljub temu, da je bila aprila 2022 ena oseba od šestih v hudem pomanjkanju, zaradi nezadostnih sredstev prekinil pomoč v hrani za 1,7 milijona ljudi. Skupaj z evropsko platformo humanitarnih organizacij VOICE pozivamo države donatorice, da zagotovijo, da potreben odziv na konflikt v Ukrajini ne bo ogrozil humanitarnega financiranja, ki je nujno potrebno za druge krize v akutno ranljivih okoljih. EU in njene države članice naj okrepijo svoja prizadevanja za kritje naraščajočih in rekordno visokih humanitarnih potreb. Vse donatorje pozivamo, da so sredstva, namenjena za humanitarno pomoč, prilagojena učinkovitemu zadovoljevanju potreb ljudi.

S tem namenom vam predlagamo naslednje priporočilo:

- humanitarno pomoč za kritje naraščajočih in rekordnih humanitarnih potreb se mora bistveno povečati.

3. Mednarodno humanitarno pravo (MHP)

EU in njene države članice imajo ključno vlogo pri pomembnem omejevanju stopnjevanja humanitarnih potreb v konfliktnih okoljih. Države članice EU naj še naprej uporabljajo vsa diplomatska sredstva s ciljem iskanja političnih rešitev, da bodo vse strani v konfliktu spoštovale mednarodno humanitarno pravo. Humanitarne nevladne organizacije, ki igramo pomembno vlogo

pri podpori pomoči potrebnim ljudem, se pri zagotavljanju pomoči, ki rešuje življenja, zanašamo na spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava. EU in države članice bi morale uporabiti ves svoj politični vpliv, da se zagotovi spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava, posledično zaščita civilistov in podpora humanitarni pomoči, da bi ljudem, ki so jih prizadele nesreče, omogočili dostop do humanitarni pomoči.

S tem namenom vam predlagamo naslednje priporočilo:

- spodbujanje in spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava, zaščite civilistov in si prizadevati za podporo humanitarnemu dostopu.

To je nujen poziv k ukrepanju! Zdaj je čas, da EU in njene države članice sprejmete posebne ukrepe za zagotovitev potrebne pozornosti in financiranja za reševanje vseh humanitarnih krize po svetu, ki bo temeljila na osnovnih načelih mednarodne humanitarne pomoči.

S spoštovanjem,

Albin Keuc
direktor Platforme SLOGA

V vednost:

- Eva Tomič, vršilka dolžnosti generalne direktorice Direktorata za multilateralo in razvojno sodelovanje;
- dr. Robert Kokalj, vodja sektorja za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč